

KIRKAYAK KÜLTÜR

FAALİYET RAPORU

2025

İÇİNDEKİLER

Faaliyet Raporu 2025

Kültür Sanat Programı

Frankofon Film Festivali

İskalanmış Hayatlar -Domlar

Filmi Gösterimi

Her Şey Sergisi - Zeyno Pekünlü

Zeugma Film Festivali

Çarşamba Film Atölyesi

Documentarist 18. İstanbul

Belgesel Günleri

Dayanışmanın Arşivleri

Kültür Değişim Programı

Koruma Programı

Hevesi Korumak Raporu

Dom ve Abdal Çocukların Eğitime Erişimde Karşılaştıkları
Sosyo-Ekonomik ve Sosyo-Kültürel Faktörler

Dom ve Abdal Topluluklarda Çocuk

Yaşta, Erken ve Zorla Evliliklerin

Engellenmesine Dair Kurumsal

Kapasitenin Güçlendirilmesi Projesi

Birlikte Yaşam için Sanat Atölyeleri

MutfakII Matbakh Programı

Feminist Teori Okulu

Sürdürülebilir Kalkınma ve

Toplumsal Cinsiyet Panelleri

Mutfakna

Mutfakna Gastronomi Atölyeleri

Yemek Tarifleri Arşivi

Kırkayak Kültür Doğa

Programı

SPACEs - Toplumsal Patikalar: Bir

Topluluk Katılımı Metodolojisi

Kırkayak Kültür Podcast

Dom Çalışmaları Merkezi

KIRKAYAK KÜLTÜR;

Faaliyet Raporu 2025

Kırkayak Kültür, toplumun sosyo-ekonomik olarak farklı kesimlerinin bir arada yaşamasını kolaylaştırmak ve toplumsal uyumu güçlendirmek amacıyla, üçüncü mekânlar oluşturarak bu alanlarda çalışmalar yapmak ve genişletmek düşüncesiyle 2011 yılında Gaziantep'te kurulmuştur. Şu anda "Sanat Merkezi," "Göç ve Kültürel Çalışmalar Merkezi" ve yerel, sürdürülebilir restoran "Mutfakna" olmak üzere Gaziantep'te üç farklı mekânda koruma, kültür-sanat ve göç çalışmaları yürütmektedir.

Göç Programı: Göç ve Kültürel Çalışmalar Merkezi bünyesinde, göçmen ve mülteci toplulukların haklara ve hizmetlere erişimini sağlamak ve yerel topluluklarla bir arada yaşamalarını desteklemek amacıyla toplumsal uyum çalışmaları yapılmaktadır. Bu süreçte, her iki toplum (yerel, göçmen ve mülteci) içerisindeki kırılmalı, dezavantajlı ve marjinalleştirilmiş grupların toplumsal eşitliği için izleme, veri toplama ve raporlama çalışmalarına öncelik verilmekte; ayrıca savunuculuk faaliyetleri yürütülmektedir.

Dom Çalışmaları Programı : Dom Çalışmaları Merkezi, Ortadoğu'da yaşayan peripatetik gruplar olan Dom/Abdal topluluklarının temel insan haklarına ve hizmetlere erişimi için izleme ve savunuculuk çalışmaları yapmaktadır. Ayrıca, bu toplulukların karşı karşıya kaldığı ayrımcılıkla mücadele etmekte ve Dom/Abdal çocukların eğitime erişimini desteklemek amacıyla Eğitim Programı kapsamında çalışmalar sürdürmektedir.

KIRKAYAK KÜLTÜR;

Faaliyet Raporu 2025

Mutfak | Matbakh Atölye: Yerel ve göçmen kadınların bir araya gelerek oluşturduğu Mutfak Matbakh Atölye, toplumsal cinsiyet eşitliği temelinde kültür-sanat faaliyetleri, yemek atölyeleri, araştırmalar, paneller ve çalıştaylar düzenlemektedir. Bu kapsamda, Gaziantep'te açılan ilk ve tamamen vegan ve vejetaryen yemeklerin hazırlandığı, yerel, sürdürülebilir ve dayanışma mutfağı Mutfakna Restoranı, malzemelerle hazırlanmış sağlıklı ve lezzetli yemekler sunmanın yanı sıra topluluk buluşmalarına, atölyelere ve gastronomi sohbetlerine ev sahipliği yapmayı hedeflemektedir.

Program dahilinde 2024-2025 döneminde yedinci dönemine giren Feminist Teori Okulu da Gaziantep ve çevre illerden katılımcılarla, alanında uzman akademisyen ve aktivistlerin dersleriyle faaliyetlerini sürdürmektedir.

Kültür Sanat Programı: Kırkayak Sanat Merkezi, kentte birlikte yaşam perspektifi doğrultusunda Türkiye, Ortadoğu ve Avrupa'dan sanatçıları, kültür-sanat aktivistlerini ve sivil toplum kuruluşlarını bir araya getirerek iş birliğini geliştirmeyi ve yaygınlaştırmayı amaçlamaktadır. Bu hedef doğrultusunda merkez bünyesinde bağımsız sinema gösterimleri, sergiler ve söyleşiler düzenlenmektedir. Program kapsamında düzenli olarak gerçekleştirilen Çarşamba Film Gösterimleri'nin yanı sıra, yönetmen katılımlı özel film gösterimleri ve açık hava film gösterimleriyle farklı izleyici gruplarına ulaşılması hedeflenmektedir.

Zeugma Film Festivali: Zeugma Film Festivali, 2025 yılında 12. kez düzenlenmiştir. Festivalde her yıl belirli temalar üzerinden film seçkileri hazırlanmakta; festival açılış filmi Arapça altyazılı olmak üzere çok dilli gösterim gerçekleştirilmektedir.

Kırkayak Kültür, yürüttüğü tüm program ve projelerde "gönüllü birlikte yaşam alanları oluşturmak ve genişletmek" vizyonuyla hareket etmektedir. Misyonunu, toplumsal gelişimi artırmak, demokratik değerleri desteklemek ve çoğulcu, çok kültürlü bir birlikte yaşamın koşullarını oluşturmak olarak belirlemiştir. Toplumdaki dezavantajlı ve kırılgan grupların yanı sıra yeni gelen mülteci ve göçmen toplulukları geride bırakmama ilkesi doğrultusunda çalışmalarını sürdürmektedir.

KIRKAYAK KÜLTÜR PROGRAMLARI

2025

KÜLTÜR SANAT PROGRAMI

- Kırkayak Sanat Merkezi, kentte birlikte yaşam perspektifiyle Türkiye, Ortadoğu ve Avrupa'daki sanatçıları, kültür-sanat aktivistlerini ve sivil toplum kuruluşlarını bir araya getirerek iş birliğini geliştirmeyi ve yaygınlaştırmayı amaçlamaktadır. Bu doğrultuda, kadınlar, gençler, çocuklar, göçmenler, mülteciler ve diğer dezavantajlı gruplarla kültürel, sanatsal ve sosyal çalışmalar yürütmektedir.

Kültür-Sanat Programı kapsamında 2025 yılı boyunca film gösterimleri, sergiler, atölyeler ve kültürel değişim programları gerçekleştirilmiştir.

Film Gösterimleri ve Festivaller

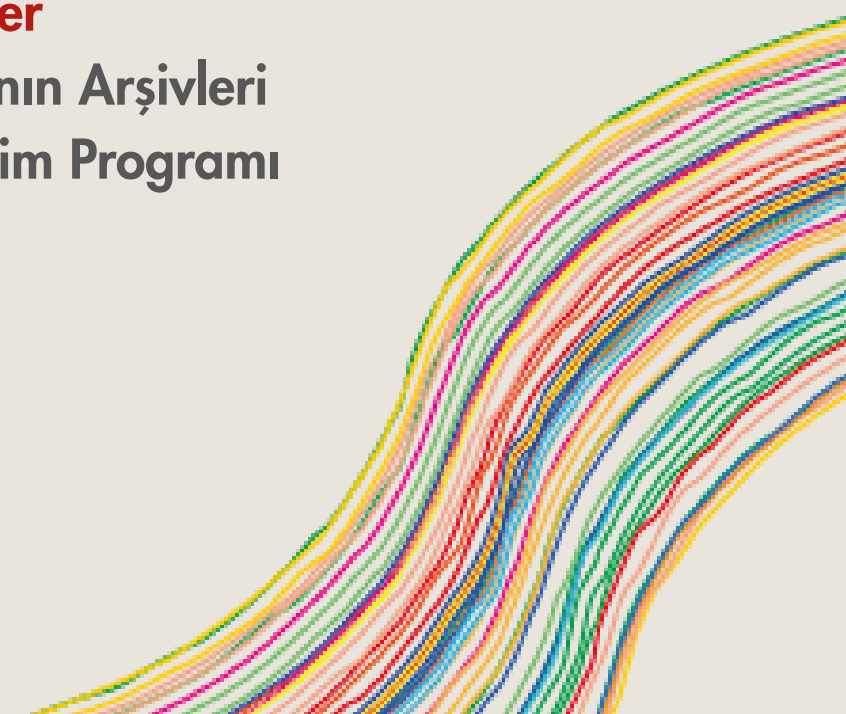
- Çarşamba Film Gösterimleri
- Iskalanmış Hayatlar – Domlar
- Frankofon Film Festivali
- Documentarist 18. İstanbul Belgesel Günleri
- 12.Zeugma Film Festivali

Sergiler ve Sanatsal Üretimler

- Her Şey Sergisi – Zeyno Pekünlü

Projeler

- Dayanışmanın Arşivleri
- Kültür Değişim Programı

KÜLTÜR–SANAT PROGRAMI ETKİNLİKLER

KIRKAYAK KÜLTÜR FİLM ATÖLYESİ

Çarşamba Film Gösterimleri, Ocak–Mayıs 2025 döneminde her çarşamba günü düzenli olarak gerçekleştirilmiş bir seri etkinliktir. Gösterimler kapsamında her ay için belirlenen temalar doğrultusunda film seçkileri hazırlanmış program, katılımcılarla birlikte izleme alanı yaratmayı amaçlamıştır.

Çarşamba Film Gösterimleri – Aylık Temalar

- **Ocak Ayı:** Macar sinemasının öncü isimlerinden yönetmen *Miklós Jancsó*
- **Şubat Ayı:** İngiliz yönetmen *Andrea Arnold*
- **Mart Ayı:** Kadın Yönetmenler ve Kısa Film Seçkisi
- **Nisan Ayı:** *Frankofon Film Festivali*
- **Mayıs Ayı:** İşçi Filmleri Seçkisi

9.5

KÜLTÜR–SANAT PROGRAMI ETKİNLİKLER

ISKALANMIŞ HAYATLAR DOMLAR

Film Gösterimi ve Söyleşi | Kırkayak Kültür Teras

Iskalanmış Hayatlar – Domlar belgesel filmi, 25 Haziran 2025 tarihinde Kırkayak Kültür Teras'ta yönetmen Mehmet Kuyumcu'nun katılımıyla izleyiciyle buluşturulmuştur. Hatay'da yüzyıllardır varlığını sürdüren Dom topluluğunun kültürel mirasını ve deprem öncesi ile sonrası yaşam koşullarını ele alan belgesel, hak temelli bir perspektifle görünürlük sağlamayı amaçlamıştır.

Gösterim sonrası gerçekleştirilen söyleşide, yönetmen Mehmet Kuyumcu ile belgeselin üretim süreci ve ele aldığı toplumsal meseleler üzerine bir değerlendirme yapılmıştır.

DOCUMENTARIST 18. İSTANBUL BELGESEL GÜNLERİ

KÜLTÜR–SANAT PROGRAMI ETKİNLİKLER

DOCUMENTARIST 18. İSTANBUL BELGESEL GÜNLERİ

Documentarist 18. İstanbul Belgesel Günleri kapsamında, 14–15–16–18–19 Haziran 2025 tarihlerinde belgesel film gösterimleri gerçekleştirilmiştir. Program dahilinde farklı temalara odaklanan belgesel seçkileri izleyiciyle buluşturulmuş; belgesel sinema aracılığıyla toplumsal, kültürel ve bireysel anlatılara alan açılması amaçlanmıştır.

Belgesel Gösterim Takvimi

14 Haziran | 20:30

🎬 *Seva*

🎬 *Kavak Ağacının Gölgesinde*

15 Haziran | 20:30

🎬 *Mardiros'tan Bu Yana*

🎬 *Bazen Hep Birlikte*

16 Haziran | 20:30

🎬 *Sürgün Asla Bitmez*

18 Haziran | 20:30

🎬 *Domates Biber Depresyon*

🎬 *İris Yürüyüşü*

19 Haziran | 20:30

🎬 *Bir Garip Rüya Rengi*

🎬 *Pasaj*

Beş gün süren program kapsamında toplam 10 belgesel film gösterimi gerçekleştirilmiştir.

KÜLTÜR–SANAT PROGRAMI ETKİNLİKLER

SEVA

Film Gösterimi ve Söyleşi | Kırkayak Kültür Teras

Documentarist 18. İstanbul Belgesel Günleri kapsamında, Seva filmi, 14 Haziran 2025 tarihinde Kırkayak Kültür Teras'ta yönetmen Nesibe Karateke'nin katılımıyla izleyiciyle buluşturulmuştur. Belgesel, belirsizlik, boşluk, yas, filizlenme ve iyileşme kavramları etrafında deprem sonrası Antakya'ya bir bakış sunar. Odağına kadınları, çocukları, gençleri alarak sanat, üretim ve dayanışma ile yaşamı yeniden filizlendirmek için emek verenlerin yolculuklarına görünürlük sağlamayı amaçlamıştır.

Gösterim sonrası gerçekleştirilen söyleşide, yönetmen Nesibe Karateke ile belgeselin üretim süreci ve ele aldığı toplumsal meseleler üzerine bir değerlendirme yapılmıştır.

DAYANIŞMANIN ARŞİVLERİ: GAZİANTEP - MARDİN

KÜLTÜR–SANAT PROGRAMI PROJELERİ

Dayanışmanın Arşivleri Proje | Gaziantep & Mardin

Kırkayak Kültür ve SOAS Üniversitesi ile birlikte yürütülen Dayanışmanın Arşivleri Projesi, sınır bölgelerinde dayanışma pratiklerini görünür kılmayı, bellek ve dijital arşiv oluşturma süreçlerini tartışmayı ve katılımcılar arasında kolektif bir öğrenme alanı yaratmayı amaçlayan çok mekânlı bir çalışmadır. Proje kapsamında arşivleme, sözlü tarih, etnografi, görsel ve işitsel üretim yöntemleri etrafında atölye ve sunumlar gerçekleştirilmiştir.

Dayanışmanın Arşivleri Projesi, Kırkayak Kültür'ün katılımcı, hak temelli ve çok mekânlı kültürel üretim yaklaşımı doğrultusunda gerçekleştirilmiştir.

**KÜLTÜR–SANAT PROGRAMI
ETKİNLİKLER**

ZEYNO PEKÜNLÜ – HER ŞEY

Sanatçı Zeyno Pekünlü'nün Her Şey başlıklı sergisi, Kırkayak Sanat Merkezi Taşev'de izleyiciyle buluşturulmuştur. Sanatçının 2015 tarihli *Bildiğim Her Şey* ve 2024 tarihli *Bütün Ah'ları* çalışmalarını bir araya getiren sergi, bireysel ve kolektif hafıza, bilgi ve deneyim kavramları etrafında şekillenmiştir.

Sergide yer alan *Bildiğim Her Şey* ve dört kanallı ses enstalasyonu *Bütün Ah'ları*, bireysel bilgi ile kolektif hafıza arasındaki sınırları mekânsal bir deneyim üzerinden görünür kılmıştır.

Sergi, Kırkayak Sanat Merkezi Taşev'in çağdaş sanat üretimlerine ev sahipliği yapma hedefi doğrultusunda gerçekleştirilmiştir.

KÜLTÜR–SANAT PROGRAMI PROJELERİ

Kültürel Değişim Programı Kız Başına - Gençlik Değişim Projesi

Kültürel Değişim Programı kapsamında yürütülen “Kız Başına - Gençlik Değişim Projesi” ile Kırkayak Kültür ve Stadtteil Schule Dortmund kurumuyla birlikte, Almanya’dan ve Gaziantep’ten göçmen genç kızların bir araya gelerek kültürel paylaşım ve birlikte üretim süreçlerine katılmalarını amaçlayan bir projedir.

Proje kapsamında, Almanya’dan 10 ve Gaziantep’ten 10 göçmen genç kız, Adana’da gerçekleştirilen yedi günlük bir programda bir araya gelmiştir.

Kültürel Değişim Programı, kültürlerarası etkileşimi güçlendirmeyi, göç deneyimlerine sahip genç kadınlar arasında dayanışma ve iletişim alanları yaratmayı ve birlikte üretim yoluyla karşılıklı öğrenmeyi desteklemeyi amaçlamıştır.

12. ZEUGMA FİLM FESTİVALI

Zeugma Film Festivali, 2025 yılında 12. kez Kırkayak Kültür organizasyonu ile Gaziantep'te gerçekleştirilmiştir. "Kesişme" temasıyla düzenlenen festival, 26-30 Kasım 2025 tarihleri arasında Paribu Cineverse Forum Sinemaları'nda izleyiciyle buluşmuştur.

KÜLTÜR–SANAT PROGRAMI

12. Zeugma Film Festivali

Zeugma Film Festivali, 2025 yılında 12. kez Kırkayak Kültür organizasyonu ile Gaziantep'te gerçekleştirilmiştir. "Kesişme" temasıyla düzenlenen festival, 26–30 Kasım 2025 tarihleri arasında Paribu Cineverse Forum Sinemaları'nda izleyiciyle buluşmuştur.

Festival kapsamında, ulusal ve uluslararası festivallerde gösterilmiş ve ödüller kazanmış 20 filmi den oluşan bir seçki sunulmuş. Klasik eserler ve güncel yapımlar sinemaseverlerle buluşturulmuştur. Film gösterimlerinin ardından gerçekleştirilen yönetmen katılımlı söyleşiler aracılığıyla, izleyicilerle sanatçılar arasında doğrudan etkileşim alanları yaratılmıştır.

Zeugma Film Festivali, sinemanın birleştirici gücünü merkeze alan yaklaşımıyla, kültür ve sanat yoluyla diyalog, dayanışma ve görünürlük alanlarını güçlendirmeyi hedeflemiştir.

KÜLTÜR–SANAT PROGRAMI

12. Zeugma Film Festivali

Bu yıl “kesişme” temasıyla düzenlenen Zeugma Film Festivali, farklı kimliklerin, deneyimlerin ve anlatıların bir arada ele alındığı bir program çerçevesi sunmuştur. Tema, seçkide yer alan filmler aracılığıyla toplumsal meselelerin kültür ve sanat yoluyla görünür kılınmasına olanak sağlamıştır.

Festivalin açılışı, Orhan Eskiköy’ün 6 Şubat depreminin ardından yaşananları ele alan belgesel kurmaca filmi Ev ile gerçekleştirilmiştir.

KÜLTÜR–SANAT PROGRAMI

12.Zeugma Film Festivali

Festival kapsamında düzenlenen söyleşiler, sinema alanında üretim yapan yönetmen, kurgu sanatçısı ve oyuncuların katılımıyla gerçekleştirilmiştir.

Bu kapsamda Ev filminin yönetmeni Orhan Eskiköy ve filmin kurgusunu yapan Erhan Örs, Hiçbir Şey Normal Değil filminin yönetmeni Ceylan Özgün Özçelik, Buradayım İyiyim filminin yönetmeni Emine Emel Balcı, O da Bir Şey Mi filminin yönetmeni Pelin Esmer ile filmin oyuncusu Merve Asya Özgür ve Gündüz Apollon Gece Athena filminin oyuncusu festival söyleşilerine katılım sağlamıştır. Söyleşilerde film üretim süreçleri, yaratıcı yaklaşımlar ve sinema pratiğine dair deneyimler katılımcılarla paylaşılmıştır.

KORUMA PROGRAMI

Koruma Programı, 2011 yılından bu yana özellikle yoğun mülteci göçü içerisinde yer alan Dom ve Abdal mültecilere yönelik hak temelli çalışmalar yürütmektedir. Program, yerinden edilmiş toplulukların temel hak ve hizmetlere erişimini desteklemeyi; ayrımcılık, önyargı ve yapısal engellerle mücadele etmeyi amaçlamaktadır.

8 Aralık 2024 tarihinde Suriye’de yaşanan gelişmelerin ardından, Türkiye’nin farklı kentlerinde yaşayan mülteciler arasında “gönüllü geri dönüş” süreçleri başlamıştır. 2025 yılının ilk altı ayında, özellikle temas halinde olunan Dom ve Abdal mülteci danışanlar arasında Suriye’ye dönüşler gerçekleşmiş; bu süreç aralıklı olarak devam etmiştir.

Bu dönemde Koruma Programı kapsamında saha ve hane ziyaretleri gerçekleştirilerek yerinde tespit çalışmaları yapılmış; gönüllü geri dönüş süreçleri hak temelli bir perspektifle izlenmiştir.

SAYILARLA EĞİTİME ERİŞİM VE KORUMA ÇALIŞMALARI

- 530 danışana koruma desteği sağlanmıştır.
- 137 danışana hijyen ve bebek kiti desteği verilmiştir.
- 215 Dom ve Abdal çocuğun okula devamlılığı düzenli olarak takip edilmiştir.
- 215 Dom ve Abdal çocuğa hane odaklı gıda kartı desteği sunulmuştur.
- 910 öğrenci sanat atölyelerine katılım sağlamıştır.

KORUMA PROGRAMI

“HEVESİ KORUMAK”

Dom ve Abdal Çocukların Eğitime Erişimde Karşılaştıkları
Sosyo-Ekonomik ve Sosyo-Kültürel Faktörler

Kırkayak Kültür Koruma Programı kapsamında, eğitim alanında yürütülen çalışmalar doğrultusunda ikinci araştırma raporu olan “Hevesi Korumak”, 2025 yılında yayımlanmıştır.

Koruma Programı’nın eğitim alanındaki ilk çalışması olan “Okumuşluk Ele Geçmez” (2019) araştırma raporu, Türkiyeli ve Suriyeli Dom ve Abdal çocukların eğitime erişimde karşılaştıkları sorunları ele almış, çocukların okul ile kurdukları ilişkiyi, kayıt ve devamsızlık süreçlerini çocukların, ailelerin ve okulun bakış açılarıyla tartışmaya açmıştır.

“Hevesi Korumak” araştırma raporu ise kanıta dayalı ve veri temelli bir yaklaşımla, Dom ve Abdal çocukların eğitim süreçlerine katılımını güncel saha verileri üzerinden incelemektedir. Raporun saha çalışması, Gaziantep merkez ilçelerinde Dom ve Abdal toplulukların yoğun olarak yaşadığı dört mahallede ve dört ilköğretim okulunda gerçekleştirilmiştir.

KORUMA PROGRAMI

HEVESİ KORUMAK

Araştırma kapsamında, zorunlu eğitim çağında bulunan 6–10 yaş arası Dom ve Abdal çocukların ebeveynleriyle yapılan görüşmeler aracılığıyla demografik veriler toplanmış; çocukların okula devam, eğitim süreçlerine katılım, karşılaştıkları sorunlar ve ihtiyaçlar ortaya konulmuştur. Aynı zamanda Dom ve Abdal çocukların devam ettiği ilköğretim okullarında görev yapan rehber öğretmenler, sınıf öğretmenleri ve okul idarecilerinin çocukların eğitim hakkına ilişkin algı, tutum ve değerlendirmelerine de yer verilmiştir.

Raporda ayrıca, Dom ve Abdal çocukların eğitime erişimini güçlendirmek amacıyla mevcut eğitim politikalarının ve uygulamalarının iyileştirilmesine yönelik öneriler sunulmaktadır.

GİRİŞ:
TÜRKİYELİ
VE SURİYELİ
DOM VE ABDAL
ÇOCUKLARIN
EĞİTİM HAKKI

KORUMA PROGRAMI

OKUL DEVAMSIZLIKLARININ HEM NEDENİ HEM SONUCU: ÇYEZE

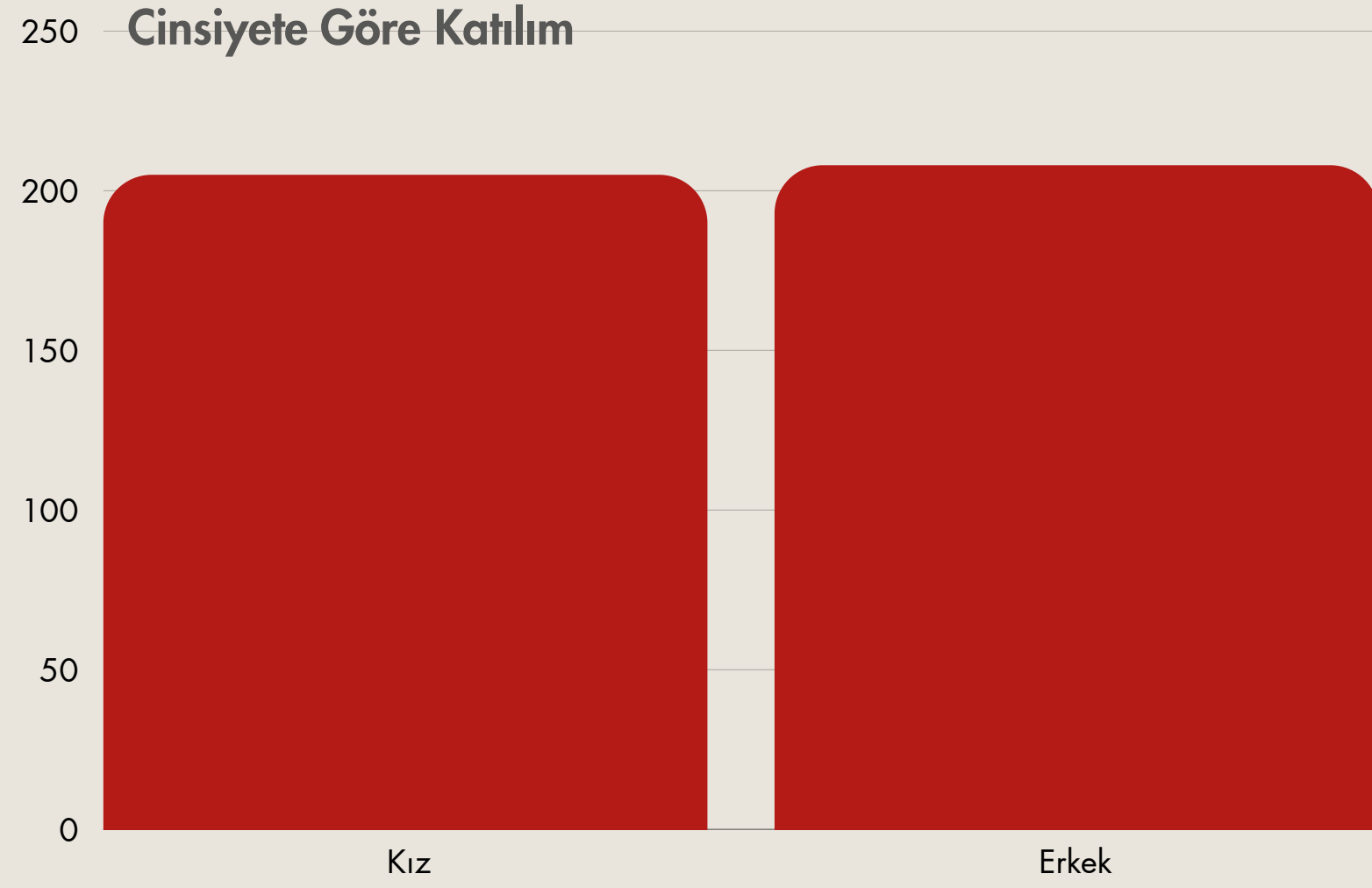
Dom ve Abdal Topluluklarda Çocuk Yaşta, Erken ve Zorla Evliliklerin Engellenmesine Dair Kurumsal Kapasite Güçlendirilmesi Projesi "Hevesi Korumak" araştırma raporunda ortaya konan bulgular doğrultusunda; özellikle ebeveynlerin kendi yaşam öykülerinde çocuk yaşta evlilik deneyimlerinin yüksekliği dikkate alınarak geliştirilmiştir. Bu kapsamda proje, UNFPA Türkiye Ofisi ve Sabancı Vakfı'nın "Çocuk Yaşta Evliliklerin Önlenmesi Hibe ve Kapasite Geliştirme Programı" kapsamında desteklenmektedir.

Projenin temel hedefi, Kırkayak Kültür'ün ÇYEZE ile mücadelede kurumsal kapasitesini güçlendirmek; Dom ve Abdal topluluklarda okul ve mahalle ölçeğinde bütüncül müdahale ve çözüm alanları oluşturmaktır. Çalışmalar, özellikle kız çocukların eğitime erişimi ve okula devamlılığının desteklenmesini merkeze almaktadır.

KORUMA PROGRAMI

19 Kukla Atölyesi

Atölyelere Katılan Çocuk Sayısı: 413

KORUMA PROGRAMI

KURUMSAL İŞ BİRLİĞİ

Proje kapsamında, çocukların devam ettiği ilköğretim okullarında ebeveynlere yönelik “çocuk hakları ve çocuk yaşta evlilikler” temalı atölyeler düzenlenmektedir. Periyodik olarak gerçekleştirilen bu atölyelere ek olarak, ebeveynlerle odak grup görüşmeleri yapılmaktadır.

Projenin önemli bileşenlerinden biri de koruyucu hizmetlere yönlendirme ve kurumlar arası iş birliğidir. Risk altındaki Dom ve Abdal çocuklar, çocuk koruma sistemine yönlendirilmekte ve takip süreçleri yürütülmektedir. İl Milli Eğitim Müdürlüğü, Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü, Valilik ve ilgili kamu kurumlarıyla iş birliği içerisinde, hedef kitlenin kamu hizmetlerine erişimi desteklenmektedir.

Gaziantep’te Dom ve Abdal topluluklarda çocukların eğitime erişiminin sağlanması ve çocuk yaşta evliliklerin azaltılması hedefi doğrultusunda, yerel paydaşlar arasında iletişim, iş birliği ve koordinasyonun güçlendirilmesi ve kanıta dayalı savunuculuk faaliyetleri hayati önem taşımaktadır.

KORUMA PROGRAMI

BİRLİKTE YAŞAM İÇİN SANAT ATÖLYELERİ: KUKLA ATÖLYELERİ

Birlikte Yaşam İçin Sanat Atölyeleri, 2025–2026 eğitim-öğretim yılı kapsamında, dezavantajlı mahallelerdeki ilköğretim okullarında yürütülmektedir. Kukla atölyeleri aracılığıyla empati, diyalog ve karşılıklı saygı, yaratıcı üretim süreçleri üzerinden güçlendirilmektedir.

Türkiyeli ve Suriyeli çocukların kendi deneyimlerinden ve gündelik yaşamlarından yola çıkarak kukla karakterleri oluşturmaları desteklenmektedir. Ortak hikâye kurma ve sahneleme süreci, herkesin sözünün değerli olduğu, eşit ve güvenli bir paylaşım alanı yaratmaktadır. Kuklalar, özellikle ifade edilmesi zor duygu ve düşüncelerin dolaylı ancak güçlü bir biçimde aktarılmasına olanak sağlamaktadır.

Bu atölyeler, sanatı bir araç olarak kullanarak farklı kimliklerin yan yana, eşit ve barışçıl biçimde bir arada yaşayabileceği ortak bir zemin kurmayı hedeflemektedir.

Faaliyet Raporu

2025

MUTFAK | | MATBAKH ATÖLYE

FEMİNİST TEORİ OKULU

Feminist Teori Okulu, farklı dönemler boyunca feminist teori, toplumsal cinsiyet, emek, göç, hukuk, kent ve kültürel üretim alanlarında disiplinlerarası bir tartışma zemini sunmuştur. Program, akademik bilgi ile sahadan beslenen deneyimleri bir araya getirerek katılımcılar için kolektif bir öğrenme alanı yaratmayı hedeflemiştir.

MUTFAK | MATBAKH ATÖLYE

FEMİNİST TEORİ OKULU VI. DÖNEM

Kırkayak Kültür Mutfak | Matbakh Atölye Programının, Friedrich-Ebert-Stiftung Derneği desteğiyle düzenlediği Feminist Teori Okulu'nun VI. ve VII. dönemlerinde, yıl boyunca farklı disiplinlerden akademisyen ve araştırmacıların katılımıyla toplam on dört ders gerçekleştirilmiştir. Programda; Emel Memiş ile feminizm ve iktisat, Tuğba Taş ile toplumsal cinsiyet ve görsel kültür, Ezgi Sarıtaş ile toplumsal cinsiyet ve cinselliğin tarihi, Lülüfer Körükmez ile yerinden edilme süreçlerinde kadınlar, Eylem Ümit Atılgan ile eril hukuk kültürü ve kadın cinayetleri davaları, Elçin Poyrazlar ile polisiye edebiyatın feminist politikası, Leyla Bektaş Ata ile kentte yürüyen kadınlar ve Nükhet Sirman ile feminist bakış açısından akrabalık ve aile konuları ele alınmıştır.

MUTFAK | MATBAKH ATÖLYE

FEMİNİST TEORİ OKULU
VII. DÖNEM

VII. Dönem kapsamında ise Fatmagül Berktaş, Özlem Belkıs, Sara Baherirad, Duygu Onay Çöker, Nalan Mumcu ve Müzeyyen Yılmaz'ın katkılarıyla feminist teori, sanat, emek, göç ve toplumsal cinsiyet alanlarında güncel tartışmalar yürütülmüştür. Feminist Teori Okulu, yıl boyunca katılımcılara eleştirel düşünme, kolektif öğrenme ve disiplinlerarası tartışma zemini sunmuştur.

MUTFAK | MATBAKH ATÖLYE

Sürdürülebilir Kalkınma ve Toplumsal Cinsiyet Panel Serisi

Kırkayak Kültür, Şimdiki Kadınlar Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği ve Turkish Philanthropy Funds ile birlikte yürütülen Sürdürülebilir Kalkınma ve Toplumsal Cinsiyet Panel Serisi, sürdürülebilir kalkınma tartışmalarını toplumsal cinsiyet perspektifiyle ele almak ve feminist bilgi üretimini görünür kılmak amacıyla gerçekleştirilmiştir. Seri kapsamında, farklı bilgi ve deneyim alanlarından konuşmacılarla birlikte sürdürülebilirlik, emek, yerel bilgiler ve alternatif gelecekler üzerine kolektif tartışma alanları açılmıştır.

Panel serisinin ilk buluşması, 8 Kasım tarihinde Ayşe Gül Yılgör'ün yürütücülüğünde "Feminist Perspektifle Sürdürülebilir Kalkınma" başlığıyla gerçekleştirilmiştir. Panelde, sürdürülebilir kalkınma hedefleri feminist iktisat yaklaşımı çerçevesinde ele alınmış, kadın emeği, kooperatifçilik ve toplumsal yeniden üretim süreçleri üzerinden kalkınma politikaları tartışılmıştır.

MUTFAK | MATBAKH ATÖLYE

Sürdürülebilir Kalkınma ve Toplumsal Cinsiyet Panel Serisi

Serinin ikinci paneli ise 6 Aralık tarihinde Nkule Mabaso'nun katılımıyla "Geleneksel Bilgiler, Yerli Anti-Gelecekler" başlığıyla düzenlenmiştir. Bu oturumda, yerli bilgi sistemleri, alternatif gelecek tahayyülleri ve sürdürülebilirlik kavramı arasındaki ilişkiler ele alınarak, baskın kalkınma söylemlerine eleştirel bir perspektif sunulmuştur.

Sürdürülebilir Kalkınma ve Toplumsal Cinsiyet Panel Serisi, feminist bilgi üretimini ve eleştirel düşüncüyü merkeze alarak, sürdürülebilirlik tartışmalarını çoğul ve kapsayıcı bir zeminde ele almayı amaçlamıştır.

MUTFAKNA

Gaziantep'te açılan ilk ve tamamen vegan ve vejetaryen yemeklerin hazırlandığı, yerel, sürdürülebilir ve dayanışma mutfağı Mutfakna Restoranı, sağlıklı ve lezzetli yemekler sunmanın yanı sıra topluluk buluşmalarına, atölyelere ve gastronomi sohbetlerine ev sahipliği yapmayı hedeflemektedir. malzemelerle hazırlanmış zeytinyağlı, sağlıklı ve lezzetli yemekler sunmanın yanı sıra gastronomi, topluluk temelli üretim, kültürel aktarım ve dayanışma eksenlerinde faaliyetler yürüten çok bileşenli bir programdır. Program kapsamında çocuklarla atölyeler, gastronomi eğitimleri, yerel ve göçmen kadınlarla üretim süreçleri, dijital içerik üretimi ve sosyal destek mekanizmaları hayata geçirilmiştir.

MUTFAKNA

ÜRETİM, DAYANIŞMA VE GASTRONOMİ PROGRAMI

Mutfakna ve kapsamında, Gaziantep Sevgi Evleri'nde 10–15 yaş aralığındaki çocuklarla kurabiye atölyesi gerçekleştirilmiş, ayrıca "Birlikte Yaşam için Sanat Atölyeleri" kapsamında haftanın dört günü yaklaşık 30 çocuğa beslenme desteği sağlanmıştır. Atölyeler, çocukların birlikte üretme ve paylaşma deneyimlerini güçlendirmeyi amaçlamıştır.

Program kapsamında geleneksel Dom turşusu yapım atölyesi düzenlenmiş; Antep ve Suriye mutfağına ait tariflerin aktarımını amaçlayan video çekimleri gerçekleştirilmiştir. Pirpirim Aşı, Kabbse, Mercimek Köftesi ve Mamuniye gibi tarifler Mutfakna Yemek Tarifleri Arşivi kapsamında kayıt altına alınmıştır.

Mutfakna Restoran, askıda yemek uygulaması ve sefer tası ile gel-al hizmetiyle düşük karbon ayak izi yaklaşımını hayata geçirmiştir. Koruma Programı ile iş birliği içinde, gıdaya erişimde zorluk yaşayan göçmen ve yerel ailelere düzenli yemek desteği sağlanmıştır. Ayrıca online yemek platformları üzerinden hizmet verilerek programın ekonomik sürdürülebilirliği desteklenmiştir.

MUTFAKNA

GASTRONOMİ ATÖLYELERİ

Kırkayak Kültür, Mutfakna, Şimdiki Kadınlar Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği ve Turkish Philanthropy Funds ile birlikte yürütülen, Köprüler Kurmak: Kadınları Güçlendirmek, Çocukları Korumak ve Mülteciler ile Ev Sahibi Topluluklar Arasında Sosyal Uyumunu Teşvik Etmek Projesi Mutfakna Gastronomi Atölyeleri kapsamında; hijyen ve sanitasyon, badem yoğurdu, ekşi maya ve ekmek yapımı, gıda okuryazarlığı, coğrafi işaret ve sürdürülebilirlik gibi başlıklarda altı atölye gerçekleştirilmiştir. Atölyeler, akademisyenler, şefler ve gastronomi alanında uzman isimlerin katılımıyla yürütülmüştür.

- 11 Ekim – Hijyen ve Sanitasyon / Temel Kesim Teknikleri
(Zeynep Kale – Gasmek Aşçılık Kursu)
- 25 Ekim – Badem Yoğurdu & Edirne Usulü Ekşili Köfte
(Merve Yavuz – Gabo Plant Based)
- 8 Kasım – Ekşi Maya ve Ekmek Yapımı
(Belgin Koçak – Delicazone Artisan Bakery)
- 22 Kasım – Gıda Okuryazarlığı & Alaca Çorba
(Doç. Dr. Hatice Pekmez, Doç. Dr. Oya Özkanlı – GAÜN)
- 6 Aralık – Chakalaka & Pap Yemeği Yapımı
(Nkule Mabaso, Merve Bedir)
- 20 Aralık – Coğrafi İşaret & Sürdürülebilirlik / Astarlı Sütlaç
(Öğr. Gör. Meryem Can – GAÜN)

KIRKAYAK KÜLTÜR DOĞA PROGRAMI

SPACEs - Toplumsal Patikalar: Bir Topluluk Katılımı Metodolojisi

SPACEs – Toplumsal Patikalar: Bir Topluluk Katılımı Metodolojisi projesi, Kırkayak Kültür ile Portekiz'in Montemor-o-Novo kentinde faaliyet gösteren Marca ADL arasındaki uluslararası bir ortaklık kapsamında yürütülmektedir. Proje, Akdeniz bölgesinde sosyal dışlanmayla mücadele eden ve yerel topluluklar arasında uyumu güçlendirmeyi hedefleyen, kapsayıcı ve sürdürülebilir kamusal alanların yaratılması ve uyarlanmasına yönelik katılımcı bir topluluk müdahale metodolojisi geliştirmeyi amaçlamaktadır.

Proje kapsamında, Türkiye ve Portekiz'de önceden belirlenen kamusal yeşil alanlarda uygulanmak üzere ortaklaşa bir müdahale metodolojisi ve bu metodolojiye ilişkin bir el kitabı geliştirilmektedir. Geliştirilen yaklaşım, her iki şehirde seçilen iki kamusal alanda uygulanarak test edilecek ve yerel toplulukların katılımıyla şekillendirilecektir.

KIRKAYAK KÜLTÜR DOĞA PROGRAMI

SPACEs - Toplumsal Patikalar: Bir Topluluk Katılımı Metodolojisi

Proje çerçevesinde, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Botanik Bahçesi iş birliğiyle bir sera kurulmuştur. Bu alanda yazlık ve kışlık tohumlar ile fideler yetiştirilmiş; gönüllü katılımcılarla birlikte sürdürülebilir tarım, iklim değişikliği, bahçecilik ve yerel bitki türlerinin korunması konularında uygulamalı çalışmalar yürütülmüştür.

Serada yetiştirilen fideler, katılımcılarla birlikte belirlenen günlerde Botanik Bahçesi'nde hazırlanan alanlara ekilmiş; ayrıca katılımcıların kendi yaşam alanlarında kullanmaları için dağıtımı yapılmıştır. Proje sürecinde Gaziantep Büyükşehir Belediyesi'ne ait çilek serası da ziyaret edilmiştir.

KIRKAYAK KÜLTÜR DOĞA PROGRAMI

SPACEs - Toplumsal Patikalar: Bir Topluluk Katılımı Metodolojisi

Projenin tanıtım ve kapanış buluşması, Kırkayak Kültür Teras'ta gerçekleştirilmiştir. Bu buluşmada, Botanik Bahçesi'nde katılımcı yöntemlerle oluşturulan "Mutfak Bahçesi" çalışması ve proje sürecinde elde edilen çıktılar katılımcılarla birlikte değerlendirilmiştir.

Etkinlik kapsamında ayrıca, yapım ekibinden Nur Bardakçı ve Uğur Cuya'nın katılımıyla "Şehir Bahçeleri" ve "Kompost Güzellemesi" belgesellerinin gösterimi yapılmıştır.

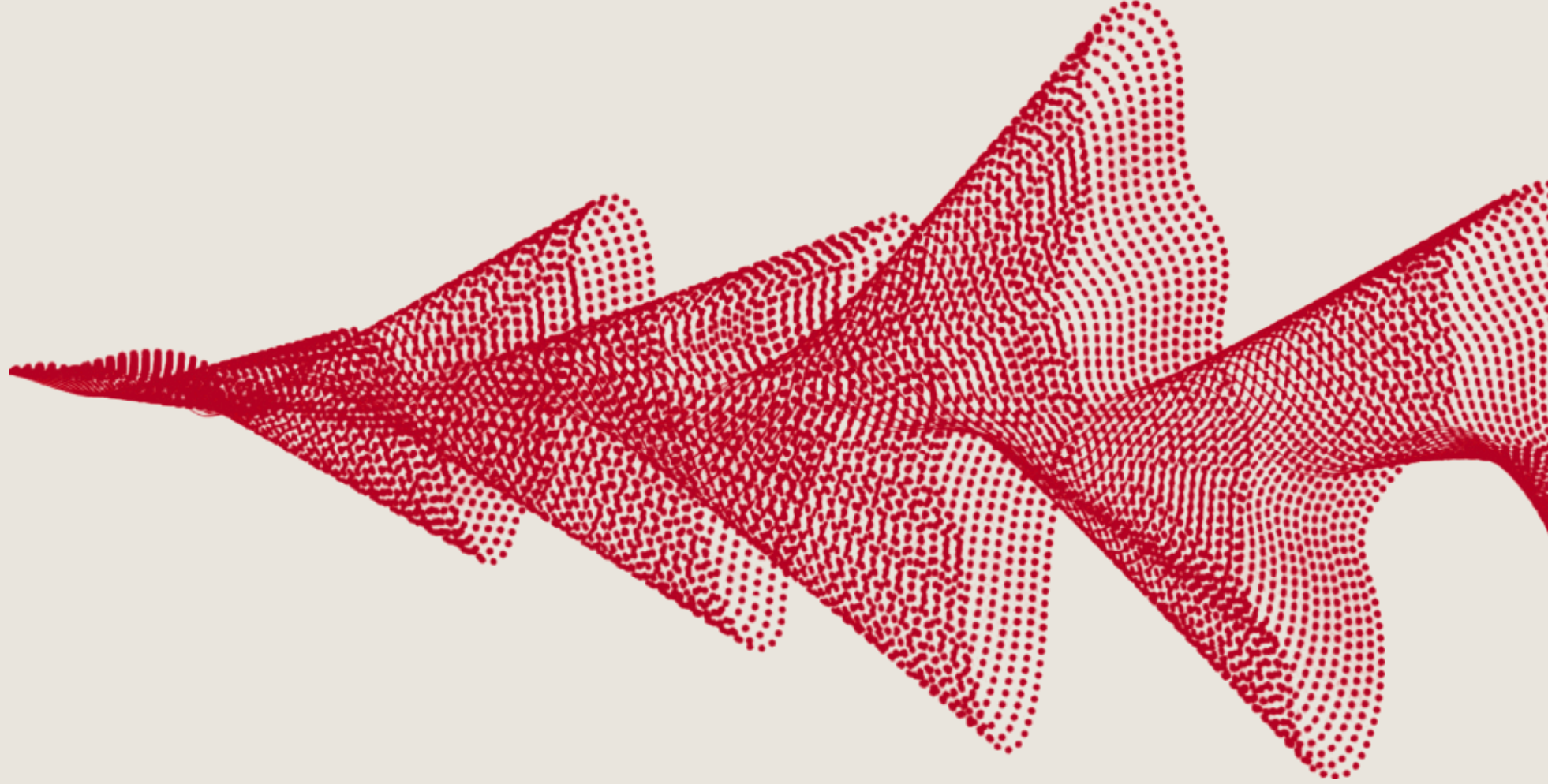
SPACEs Projesi, kamusal alanların topluluk temelli, kapsayıcı ve sürdürülebilir biçimde dönüştürülmesine yönelik bir metodoloji geliştirerek, yerel katılımı güçlendirmeyi ve çevresel farkındalığı artırmayı hedeflemektedir.

KIRKAYAK KÜLTÜR

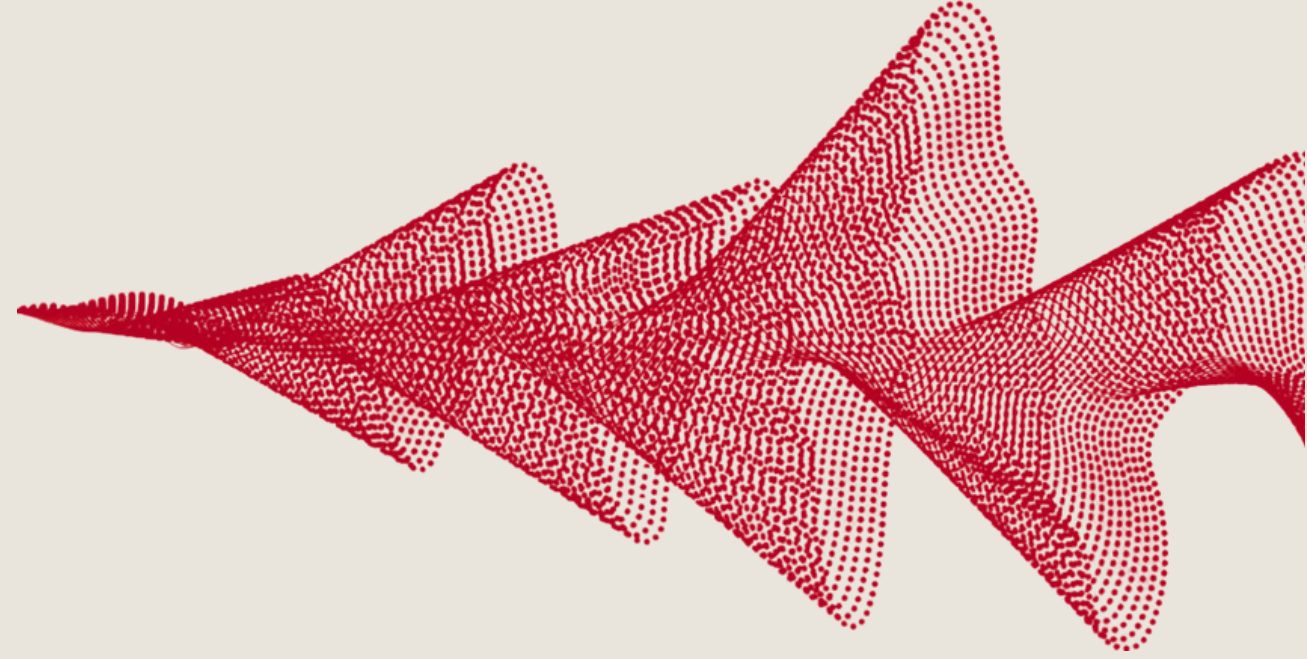
PODCAST YAYINLARI – 2025

Kırkayak Kültür podcast yayınları, 2025 yılı boyunca kültür-sanat, toplumsal hafıza ve eleştirel düşünce ekseninde gerçekleştirilen söyleşilerle devam etmiştir. Dijital podcast platformları üzerinden yayımlanan bölümler aracılığıyla, farklı disiplinlerden üreticilerin ve kültür aktörlerinin deneyimleri görünür kılınmış; kamusal tartışmalara katkı sunulması amaçlanmıştır.

KIRKAYAK KÜLTÜR

PODCAST
YAYINLARI (2025)

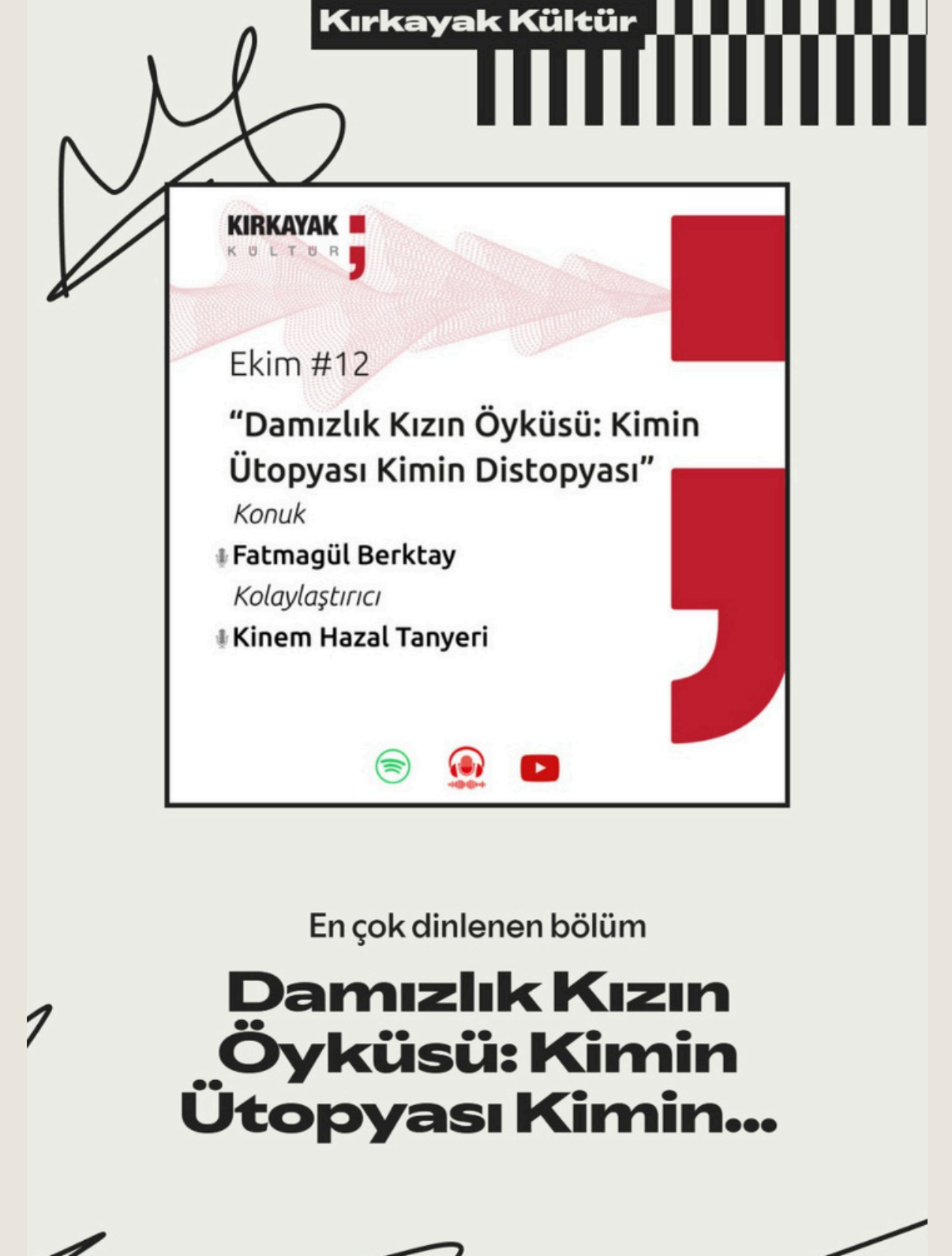
- **Damızlık Kızın Öyküsü: Kimin Ütopyası Kimin Distopyası** - *Fatmagül Berktaş*
- **Emel'den Büyüklere Masallar** - *Emel Gürses*
- **Gazişehir Tiyatro Festivali** - *Hasan Ergün*
- **Feminist Sinema** - *Yağmur Mısırlıoğlu, Öykü Orhan ve Hande Çayır*
- **Mutfak Aletleri Kitabı** - *Leyla Bektaş Ata*
- **Hevesi Korumak** - *Fatma Caymaz, Sinem Sefa Akay*
- **Eril Hukuk Kültürü ve Kadın Cinayetleri Davaları** - *Eylem Ümit Atılgan*
- **SPACEs – Toplumsal Patikalar: Bir Topluluk Katılımı Metodolojisi** - *Emine Doğan*
- **Şehirde Sürdürülebilir Yaşam: Kompost Güzellemesi ve Şehir Bahçeleri** - *Nur Bardakçı - Uğur Cuya*
- **Teatro Ayntab** - *Taner Kaya*
- **Göçmen Kadınların Görünmeyen Deneyimleri ve Karşılaştıkları Zorluklar** - *Lülüfer Körükmez*
- **Dünya Romanlar Günü** - *Zühal Gezici*
- **Kadın Dostu Kent Nasıl Olunur?** - *Gülşah Aykaç*
- **Bir Başka Tiyatro** - *İbrahim Yılmaz*

KIRKAYAK KÜLTÜR

ÖNE ÇIKAN PODCAST YAYINI (2025)

Damızlık Kızın Öyküsü: Kimin Ütopyası Kimin Distopyası
Konuk: Fatmagül Berktaş

2025 yılı içerisinde yayımlanan podcast bölümleri arasında *Damızlık Kızın Öyküsü: Kimin Ütopyası Kimin Distopyası* başlıklı bölüm, en çok dinlenen yayın olmuştur. Feminist kuram ve edebiyat ekseninde gerçekleştirilen söyleşi, geniş bir dinleyici kitlesine ulaşarak podcast serisinin görünürlüğünü artırmıştır.

DOM ÇALIŞMALARI MERKEZİ

Roman Strateji Eylem Planı Kapsamında Yürütülen Çalışmalar

Roman Strateji Eylem Planı çerçevesinde, kamu kurumlarıyla iş birliği içerisinde savunuculuk ve politika geliştirme faaliyetleri yürütülmektedir. Bu kapsamda, Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü bünyesinde her üç ayda bir düzenlenen koordinasyon toplantılarına aktif katılım sağlanmakta; sahadan elde edilen deneyim ve veriler doğrultusunda politika yapım süreçlerine katkı sunulmaktadır.

Roman Strateji Belgesi (2023-2030) ve II. Aşama Eylem Planı (2026-2030) hazırlık çalışmalarına katılım sağlanmış, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından hazırlanan Eylem Planının yerelleşmesi konusunda öneriler sunulmuştur.

Roman Vatandaşların Hak Arama Mekanizmalarına Başvuru Farkındalığının Artırılmasına İlişkin Yol Haritası Çalıştayı katılım sağlanmıştır.

DOM ÇALIŞMALARI MERKEZİ

Roman Strateji Eylem Planı Kapsamında Yürütülen Çalışmalar

Roman Entegrasyonu Faz-III Programı, STK'ların Roman Politikalarını İzlemesi Üzerine Eğitimine katılım sağlanmıştır. Bu eğitimler kapsamında, Türkiye'de Roman grupların sosyal içermesini güçlendirmeye yönelik politikaların izlenmesi ve Sivil Toplum Kuruluşlarının kapasitelerini geliştirme amaçlanmıştır.

Dom Araştırmaları Merkezi, Dom çocuklarının eğitime erişiminin güçlendirilmesi ve Domgençlerin eğitime erişimini desteklemek amacıyla burs desteği sağlamaktadır. Ayrıca, Dom ve Abdal lise ile üniversite öğrencilerinin farklı burs olanaklarına erişimini artırmak amacıyla ilgili kurum ve kuruluşlara yönlendirme ve bilgilendirme çalışmaları sürdürülmektedir.

Küresel Roman Hareketi ve Ortadoğu'da Dom Topluluklarının Temel Haklara Erişimine Yönelik Savunuculuk

Dom Araştırmaları Merkezi, saha deneyimlerini küresel Roman hareketiyle buluşturan bir çalışma yürütülmektedir. Başta Avrupa Roman Çalışmaları olmak üzere bu alandaki akademik ve aktivist pratikler yakından takip edilmekte; yürütülen tartışmalara sahadan gelen bilgi ve gözlemlerle katkı sunulmaktadır. Bu kapsamda, ulusal ve uluslararası platformlarda çeşitli sunumlar yapılmakta, Dom ve Abdal topluluklarının yaşadığı sorunlar doğrudan aktarılmaktadır.

TEŞEKKÜRLER

2025 yılında bizlerle yan yana duran, emeğiyle katkı sunan ekibimize, dostlarımıza sonsuz teşekkürler.

Faaliyet Raporu

2025

Kırkayak
Kültür, 2025
yılında
katkılarıyla
kurumun
gelişimine
destek veren
sponsorlarına
teşekkür eder.

Projet
soutenu par

Norwegian Embassy
Ankara

